

Zarządzenie nr 20/2025
Dyrektor Biblioteki Raczyńskich
z dnia 11 września 2025 r.

w sprawie: **wprowadzenia nowego Regulaminu korzystania z Czytelni Zbiorów Specjalnych Biblioteki Raczyńskich**

Na podstawie § 5 ust. 1 Statutu Biblioteki Raczyńskich nadanego uchwałą Rady Miasta Poznania nr LXXXI/1474NIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 28 marca 2023 r. zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam nowy *Regulamin korzystania z Czytelni Zbiorów Specjalnych Biblioteki Raczyńskich*, stanowiący załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3

Niniejszym traci moc Zarządzenie nr 24/2024 Dyrektor Biblioteki Raczyńskich z dnia 12 sierpnia 2024 r.

Grażyna Piskorz

I Z-ca Dyrektor Biblioteki Raczyńskich

Regulamin Czytelni Zbiorów Specjalnych Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu

§ 1

1. W Czytelni Zbiorów Specjalnych udostępniane są: rękopisy, stare druki, druki XIX w., zbiory kartograficzne, zbiory ikonograficzne, materiały audiowizualne, dokumenty życia społecznego, Kolekcja Jerzego Pertka, zbiory zaliczone do narodowego zasobu bibliotecznego przechowywane w Dziale Zbiorów Specjalnych (NZB) i inne zbiory specjalne dla celów naukowo-badawczych i wydawniczych oraz księgozbiór podręczny.
2. Czytelnia jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 15.00.
3. O zmianach w godzinach otwarcia informuje Czytelników Dyrekcja Biblioteki poprzez dodatkowe ogłoszenia.

§2

1. Czytelnia jest przeznaczona przede wszystkim dla samodzielnych pracowników nauki i osób ze stopniem naukowym doktora. Pozostałe osoby (studenci, doktoranci, osoby wykonujące prace na zlecenie instytucji naukowych, oświatowych lub kulturalnych) przed korzystaniem ze zbiorów specjalnych obowiązane są przedstawić pisemne skierowanie lub rekomendację z uczelni lub instytucji zlecającej prace, określające cel i temat zamierzonych badań.
2. Prawo do korzystania ze zbiorów specjalnych przysługuje na czas niezbędny do przeprowadzenia prac badawczych, nie dłużej jednak niż 1 rok. Po upływie tego terminu Czytelnik powinien ponownie udokumentować potrzebę dalszego korzystania ze zbiorów specjalnych.
3. Do korzystania ze zbiorów specjalnych i Czytelni Zbiorów Specjalnych nie są uprawnione osoby małoletnie.

§3

1. W Czytelni korzystać można:
 - z oryginałów i kopii zbiorów specjalnych Biblioteki,
 - z księgozbioru podręcznego,
 - z materiałów własnych Czytelnika po zgłoszeniu ich uprzednio u dyżurnego bibliotekarza,

- ze stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Prawo do korzystania z Internetu mają tylko Czytelnicy korzystający ze zbiorów udostępnianych w Czytelni. Dostęp do Internetu jest możliwy wyłącznie do celów naukowych. Korzystanie z Internetu w innych celach (rozrywkowych, korespondencji e-mail itp.) jest wykluczone.
2. Nie udostępnia się oryginałów następujących typów zbiorów:
- zbiory zaliczone do NZB,
 - obiekty zachowane w bardzo złym stanie,
 - inne zbiory szczególnie cenne,
- jeśli istnieje ich kopia (mikrofilm, wersja cyfrowa, faksymile itp.).
3. W szczególnych wypadkach oryginały zbiorów wymienionych w punkcie 2 mogą być udostępnione za zgodą Kierownika Działu Zbiorów Specjalnych.
4. Ogranicza się udostępnianie oryginałów zbiorów specjalnych, jeśli istnieje ich kopia (mikrofilm, płyta CD/DVD, faksymile itp.) oraz obiektów zachowanych w bardzo złym stanie. Oryginały szczególnie cenne udostępnia się wyłącznie za zgodą Kierownika Działu Zbiorów Specjalnych.

§4

Czytelnik korzystający ze zbiorów udostępnianych w Czytelni zobowiązany jest do spełnienia następujących warunków:

- a) zapoznania się z Regulaminem Czytelni,
- b) udokumentowania prawa do korzystania ze zbiorów specjalnych. Pracownicy nauki zobowiązani są do okazania ważnej legitymacji służbowej, pozostałe osoby do przedstawienia pisemnej rekomendacji zgodnie z pkt. 1 par. 2,
- c) jeśli nie jest jeszcze Czytelnikiem BR: rejestracji, zgodnie z *Regulaminem korzystania ze zbiorów i usług Biblioteki Raczyńskich*, § 2,
- d) okazania Karty Czytelnika przy każdej wizycie w Czytelni,
- e) wypełnienia kwestionariusza w przypadku korzystania ze zbiorów specjalnych (zawierającego informacje o celu i temacie zamierzonych badań),
- f) każdorazowego wpisania się do księgi odwiedzin Czytelni,
- g) wypełnienia rewersów udostępnianych zbiorów specjalnych. Rewers musi być wypełniony starannie i wyraźnie oraz czytelnie podpisany. Przy korzystaniu z księgozbioru podręcznego nie wypełnia się rewersów,
- h) wpisania się do metryki obiektu w przypadku korzystania z rękopisów, starodruków i zabytkowej kartografii, NZB.

§5

1. Dyżurujący bibliotekarz ustala każdorazowo liczbę materiałów (obiektów) wydawanych Czytelnikowi. Przy korzystaniu z dzieł szczególnie cennych, w tym NZB, dyżurujący bibliotekarz może postawić dodatkowe obostrzone warunki.
2. Czytelnik zobowiązany jest do ścisłego przestrzegania wskazówek dyżurującego w Czytelni

bibliotekarza, odpowiadającego za bezpieczeństwo zbiorów.

3. Na prośbę Czytelnika dyżurujący bibliotekarz może zarezerwować udostępnione materiały na okres do 7 dni. Jeśli Czytelnik nie zgłosi się w tym terminie, odłożone materiały odsyła się do magazynu.

§ 6

Czytelnik ma prawo:

- a) uzyskać pomoc dyżurnego bibliotekarza przy korzystaniu ze zbiorów i dostępnych w Czytelni urządzeń,
- b) korzystać z własnego sprzętu komputerowego, niemniej musi się to odbywać za zgodą i wiedzą dyżurnego bibliotekarza, w określonych warunkach i wyznaczonym miejscu,
- c) zamówić wykonanie reprodukcji (fotokopie, kserokopie itp.) materiałów ze zbiorów Biblioteki w granicach dopuszczonych przez prawo autorskie, z uwzględnieniem stanu zachowania obiektu oraz zgodnie z odpowiednimi zarządzeniami Dyrektora Biblioteki. Zakres usług reprograficznych odnośnie zbiorów udostępnianych w Czytelni Zbiorów Specjalnych określa odrębny regulamin.

§ 7

Osoby korzystające z Czytelni obowiązują:

- a) pozostawienie w szatni okryć, teczek, toreb itp.,
- b) zachowanie ciszy i wyciszenie wszystkich posiadanych przy sobie urządzeń elektronicznych,
- c) troskliwe obchodzenie się z udostępnionymi materiałami,
- d) zakaz kreślenia i robienia notatek na książkach i innych udostępnianych materiałach, jak również opierania się na nich,
- e) zakaz wynoszenia udostępnianych materiałów poza Czytelnię; w wypadku opuszczenia Czytelni nawet na krótką przerwę Czytelnik jest obowiązany zdeponować wypożyczone materiały u dyżurnego bibliotekarza,
- f) zakaz palenia wyrobów tytoniowych (w tym e-papierosów), spożywania i wnoszenia do Czytelni wszelkich posiłków i napojów,
- g) zakaz używania telefonów komórkowych,
- h) odkładanie wykorzystanych materiałów z księgozbioru podręcznego na wyznaczone przez dyżurnego bibliotekarza miejsce.

§ 8

Czytelnik odpowiada osobiście za udostępnione mu zbiory i jest materialnie odpowiedzialny za wszelkie powstałe z jego winy uszkodzenia materiałów bibliotecznych i wyposażenia Czytelni. Za powstałe szkody Czytelnik odpowiada na podstawie przepisów Kodeksu Cywilnego.

§9

Łamanie niniejszego Regulaminu może spowodować utratę prawa wstępu do Czytelni Zbiorów Specjalnych Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu. Decyzję w tym zakresie podejmuje Dyrektor Biblioteki.